

NOVA DOBA

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
sarnvale K 1'50 — Posamezna številka stane 50 par - K 2.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Uradništvo, Krossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravišstvo, Krossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. pošnega čekovnega urada št. 10.066.

Narodni zločinci.

Danes, ko je klerikalno časopisje polno nagnusnejših napadov na vlado zaradi vpoklica nekaterih mlajših letnikov vojaških obvezancev, ki je bil iz nujnih državnih interesov potreben, danes, ko to časopisje z vso jezuitsko zofistiko skuša dokazati nepotrebnost tega vladnega koraka, se spominjamo nazaj časov avstrijske mobilizacije proti Srbiji leta 1914.

Nič novega ne povemo. Sto- in sto-krat že je bilo našim klerikalcem v spomin poldicano, s kako vneto so takrat sli v svojem časopisju v boj proti »zločinskim morilecem«, proti »balkanskim barbarom«, s kakim ognjem so obešali »Srbe na vrbe«, s kakim gromom in treskom je Šušteršič divjal proti Srbom, s kako vneto so vsi klerikalci dokazovali potrebo »kazenske ekspedicije«, »križarske vojne« proti Srbiji, s kako vneto so Korošec in tovariši v avstrijskem parlamentu glasovali za vojne kredite, s kako gorečnostjo so s prižnice in od hiše do hiše častili gospodje priporočali vojna posojila.

Takrat seveda je šlo proti našim bratom, nam mačehovsko sovražna država je napovedala imperijalistično, zavojevalno vojno mali srbski državi. Takrat so klerikalni politiki in klerikalni listi odobraval zločinsko postopanje avstrijskih krvnikov in le redki med njimi, ki so se drznili biti drugačnega mišljenja, so se morali za to svoje mišljenje pokoriti po avstrijskih ječah.

Takrat je bila za klerikalce mobilizacija in napoved vojne nekaj samoočnega, nekaj od Boga zapovedanega, in takrat je tudi hrvaški norec Radič pel himne Habsburžanom in »slavni« habsburški armadi.

Te dni pa je šlo za interes naše narodne države. Šlo je za to, za vedno odvrniti nevarnost habsburške reakcije. Šlo je za to, pokazati sosedom in vesešilam, da nečemo biti več ponižni hlapci, ampak da hočemo zasigurati mir ob svojih mejah, da se moremo na znotraj mirno gospodarsko razvijati.

Tokrat pa je klerikalno časopisje s vso silo navalilo na našo narodno vlado, na vlado naše narodne države samo zato, ker je smatrala za potrebno in za umestno, da postavi na tehtnico moč naše armade. Ni tekla kri, ni počila ne ena puška, ne en top, in vendar je v očeh klerikalnih politikov in v stolpcih klerikalnih listov naša vlada največji zločinec, na katerega so izlili golide strupenega sovražstva in nagnusnega blata.

JOŠKO BIZJAK:

Potovanje po nebu.

(Predavanje na Ljudskem vseučilišču v Celju v dneh 26. sept. in 3. oktobra t. l.)

(Dalje.)

Te komete bi lahko primerjali cigantom, ker ne poznajo svoje prave domovine. In kako je z njih hitrostjo? Naša zemlja n. pr. je dobila pri svoji ocepitvi od solnca začetno hitrost ali naglico vrtenja okrog solnca 30 km (natančno 29 $\frac{1}{4}$ km) v eni sekundi in vsled te naglice nastopila pot elipse. Seveda je ta zemeljska draga na prvi pogled bolj podobna krogu kot pa elipsi, ker je tudi njena hitrost temu primerna. Čim hitrejša je naglica kakšnega nebesnega telesa, tem bolj izrazita je tudi njegova eliptična pot. Preračunano je, da bežijo ona nebesna telesa (v tem slučaju kometi ali zvezde repatice), ki so dobile ob stvarjenju začetno naglico (povprečno) nad 42 km v eni sekundi, po parabolah, s povprečno začetno naglico nad 50 km pa v hiperbolah v svetovnem prostoru. Te komete vidi-

Avstrijski krvniki, ki so l. 1914 napovedali zavojevalno vojno, so bili našim klerikalcem angeli, krmariji naše države, ki so ravnali v interesu sigurnosti naše države, pa so jim lopovi, ki se jih sme obrizgati z najogabnejšo gnojnico.

Ne le to! Klerikalni agitatorji so napeli vse sile, da bi odvrnili naše vojne obvezance od zadostitve njih dolžnosti. Znani so nam slučaj, da so klerikalni agitatorji v Mariboru po ulicah med obvezanci agitirali, naj ne gredo v vojašnice. Isto se je godilo po deželi. Da so s tem težko oškodovali vse, ki so jih ubogali, kaj to njim mar!

Naši klerikalci so si v velikih dogodkih zadnjih dni stekli žalostno slavo, da so stali v istih vrstah z Radičevci na Hrvatskem, ki so po raznih krajih uprizarjali enake zločine na svoji narodni državi.

Uradna poročila iz vasi Krapje (Kotar Novski), Novega grada (Kotar Koprivnica), Sv. Ivana Zeline, Brega (Kotar Dugoselo), Brdskovljan (Kotar Dugoselo) itd. pravijo, da so tam Radičevski poslanci in agitatorji ščuvali neuki narod, naj se ne odzove vojaškemu vpo-klju. Res so nekatere premotili. Ko so bili seveda hujskači aretirani, so se zapeljanci spametovali.

In potem se naj še čudimo, če konsolidacija naše države ne napreduje, kakor bi lahko in kakor bi morala? Naj se čudimo, če vsled petletnega morenja demoralizirane mase ne morejo še vedno najti pota k čuti prave domovinske ljubezni?

Ne čudimo se — pa se tudi ne razburjamo. V trdni veri, da gre življenje preko vseh teh pojavov neizprosno svojo pot normalnega razvoja, v trdni veri, da bo zdrav duh naroda premagal vse te težke izkušnje in zablode, pojdemo svojo jasno načrtano pot graditeljev mogočne in solidne državne zgradbe.

Kakor sledi navadnim zločinom kaznen navadno za petami, tako bo zadela težka kazen tudi politične zločince, ki v svoji peklenski zlobi zavajajo narod na kriva pota. Zadnji dnevi so pokazali, da jim večina ne sledi. Gorje zapeljivcem naroda! Bolje bi bilo, da si obesijo mlinški kamen na vrat in da utonejo v morskí globini! Zakaj utonili bodo končno v blatu svoje politične in narodne nemoralne in nepoštenosti!

Obtožujemo!

(Dopis z dežele.)

V nekaterih ljubljanskih listih čitamo v zadnjem času trpke članke, v katerih

mo toraj samo enkrat in nikdar več. Iz navedenega je torej razvidno, da more solnce s svojo privlačno silo obvladati in pritegovati na sebe le ona nebesna telesa, ki potujejo po eliptičnih potih in kot taka ne uidejo iz našega solnčnega rajona. Poprej naštetih in popisanih 8 planetov od solnca najbližjega Merkurja do najbolj oddaljenega Neptuna se giblje s svojimi lunami v eni isti višini okrog solnca. A vse drugače je pri kometih ali zvezdah repaticah. Te ne poznajo med seboj nebesnega reda; drviijo okrog solnca v velikanskih naglicah, katera pota se med seboj dostikrat celo križajo. A navzlic temu so ti kometi pokorni zakonom svoje teže in privlačni sili solnca, v katerega rajon pripadajo. Ali naglica kometov na njihovi poti ni vedno enako velika. Tako n. pr. so opazovali astronomi, da je imel lepi komet Donati iz leta 1858 v bližini solnca naglico 56 km v eni sekundi, med tem ko se je gibal v svoji največji oddaljenosti od solnca (45.000.000.000 km) samo še s 100 m naglice v sekundi. Izgledalo je baje tako, kakor bi repatica Donati dremaje premi-

se izražala velika skrb nad indiferentnostjo, ki jo kaže del preprostega naroda napram državi in najvažnejšim narodnim ter kulturnim vprašanjem. Kot vzrok tej mentaliteti množice navajajo brezbriznost inteligence za vzgojo preprostih slojev in zlasti učiteljstvo dobiva precejšnje lekcije. Potrebno pa je, da preiščemo, je-li prav, da se obeša vse na rovaš intelligen-ge in je-li pravično, da se kar generalizira. Kdor se količkaj zanima za narodno in kulturno delo po večjih in manjših centrih bivše Štajerske, ta nikakor ne more priti do zaključkov ljubljanskih dnevnikov. Hvala Bogu, tukaj se dela in zlasti n. pr. v Celju z njegovim ljudskim vseučiliščem, z njegovimi delavnimi kulturnimi društvi in njegovimi požrtvovalnimi diletanti ne moremo podpisati ljubljanske sodbe. In zakaj je pri nas drugače?

Težki svoječasni boji z germanstvom so nam vzgojili moke kremenitega značaja in iskrenega rodoljuba, ki ne prezentirajo svoji mladi domovini za vsako svoje delo posebnega računa, ampak vidijo plačilo svojega izvenstanovskega delovanja v zadoščenju. »Kar more, to mož je storiti dolžan!« Naši učitelji na obrtnih šolah ne puščajo obrtnega naraščanja brez pouka, dobro vedo, da jim nudi baš ta mladina krasno in hvaležno polje za njih apostolsko delovanje. Naši nepismeni vojaki ne ostajajo še nadalje nepismeni, ker se naše učiteljstvo zaveda, da stori le protiljubav svoji zanj skrbeti domovini, ako razsveti tem revežem njih duševno temo. Ogromna večina naše inteligence se zaveda svoje visoke misije in ne mara ničesar vedeti o dninarstvu.

Nikakor se pa ne čudimo, ako je drugod drugače. Nikdar ne bomo pozabili, da nam je kranjski »inteligent« zalučil v obraz, da je Celje »fremdes Gebiet«. Odo- ločno povdarjamo, da nam nikakor ne pride na misel, delati krivico in da se z globokim spoštovanjem klanjamo pred onimi inteligenti tam preko Save, ki požrtvovalno delujejo na narodno - kulturnem polju. Obžalujemo le, da imajo le-ti mnogo premalo sodelavcev in da je velik del inteligentov pozabil na svojo vzvišeno misijo.

Pa gospodje, ki imate vaje- ti v rokah, ni - li pa tudi nekaj krivde na vas? Ali odgovarja vaše državno delo državnim rezoni? Na razna vodilna mesta pošiljate ljudi, ki so bili do prevrata skralno mlačni Slovani. Morete li pričakovati od teh, da bodo strogo pazili na dobrobit države, da bodo s spretnimi potezami

sljevala, če bi se ne izplačalo, da bi postala solncu nezvesta in si z begom iz našega solnčnega sistema šla poiskati drugega kavalirja. Kakšni kontrasti se pojavljajo pri kometih na njihovih dolgih potovanjih, si človek predstavlja le težko. Počasi in leno se premika komet v največji solnčni daljavi naprej, kjer mu je solnce le še majhna zvezda, katero pa ima navzlic temu še toliko moči, da s svojo privlačno silo primora komet, da se vendar-le zopet vrne nazaj v bližino solnca, in bolj ko se bliža zopet solncu, tem živahnej postaja t. j. njegova naglica raste z vsako uro.

V velikem diru smukne komet mimo naše zemlje, nakar se z grozno brzino zažene okrog solnca, katerega površine se njegov metlast rep včasih celo dotakne. Da ti ošabni kometovi repi v največjih daljavah od solnca strašno »zmru- zujejo«, in da se v bližini solnca zopet »potijo« na vse pretege, si lahko misli- mo. Pomisliti namreč moramo, da so kometi pri vseh svojih veličinah iz silno, silno redke snovi, ki je celo 4.000-krat redkejša kakor je naš zrak. Zvezdo-

odstranjevali vse, kar bi ji moglo škoditi in da bodo z besedo in dejanjem vzgledna spodbuda svojim podrejenim? Mar mislite, da bo častnik, kateremu ste morali na pritisk javnosti prepovedati nemškutarenje, vzgajal vojaštvo v ljubezni do domovine? Menda se motite! On bo izvršil z vojniki predpisani čas vežbanja, a na srce ne bo vplival. In to je glavno! Pričakujete mar od višjega nadnika, ki smatra rodoljubne opozoritve izkušenih narodnjakov kot sitnosti in ki je najsrečnejši, ako se ga pusti v mfru in ako more nemoteno uživati gostoljubje raznih šušteršičijanskih mogotcev, dajajoč jim s tem moralno podporo, da bo stal pazno na braniku državinem? Ste-li res uverjeni, da bo deloval šolnik po intencijah našega Pribičeviča, šolnik, ki se ni nikdar narodno eksponiral in čegar edino hrepenenje je bilo prilezti potom raznih protekcij do mestnega šolskega razreda z nizkim številom učencev? In ste-li toliko naivni, da vam bo orožnik pazil na razne protidržavne elemente, s katerim je svoj čas koval na- klepe napram izrazitim narodnjakom?

Gospodje z vaje- ti v rokah, tudi vi ste krivi! Vse naše opozoritve, vsa naša namigavanja gredo mimo vaših ušes in vi ostajate gluhi in slepi. Žalostno je to, a najžalostnejše je, da ste oropali skoraj vse naše podeželne šole moškega učiteljstva. Brez vsakega sistema, brez vsake logike izročate našo podeželno mladino vzgoji učiteljic meščank, ki se po večini ne marajo vživeti v dušo našega kmeta ter ostajajo našim podeležanom tuje. Na eni strani uvajate kmetijski pouk, Tyršev telovadni sestav i. t. d., na drugi strani pa ga sami onemogočate s svojo brezmiselnim šolsko politiko. Ali imajo res mesta privilegij do razredov s 40 učenci? Ali morajo res vsa mesta po deških šolah biti zasedena z moškimi? Se-li res tako mudi z ustanavljanjem meščanskih šol? Gospoda, potrebno je, da se tudi mesta navadijo na dozo skromnosti, sicer vam bo dežela v kratkem zrastle čez glavo. Gospoda, na deželi nimamo skoraj več inteligence in to je vaša zasluga in posledica te je, da se po deželi nevarno širi protidržavna misel, ker ni skoraj nikogar, ki bi se postavil moško po robu. Oprimate se vendar enkrat principa, da mora vsaka učna moč službovati gotovo vsto let na deželi in potem se ji naj odpro šole mestna vrata. Za izvenšolsko narodno in kulturno delo nesposobne mestne učiteljice pa pošljite k našim ob narodnem delu osivelim podeželnim šolskim voditeljem. Tam se bodo nasrkali pristne narodne

slovci pravijo, da vleče komet svoj dolgi rep včasih tudi čez kako zvezdo, tako kakor oplazi na naši zemlji svetel oblak vrh kake gore, ne da bi vsled tega ta ali oni trpel kakšno škodo. Nekateri kometi so navzlic svojem, na stotisoče kilometrov dolgemu repu tako silno redke snovi, da bi se dala vsa kometova tvarina, ki tvori njegov metlast rep, stisniti v eno samo jajčico lupino. Učenjaki tudi trdijo, da nam par sto metrov debel oblak popolnoma zakrije solnce na nebu, in najtanjša, komaj nekaj metrov debela meglica nam zaseneči svetlobo ene zvezde bolj kot 100.000 km debela masa enega komet. Kometi dobivajo navadno imena od astronomov, kateri so ta nebesna telesa našli, ali pa se tudi znanujejo z letnicami, ko so jih astronomi najlepše opazovali mogli. Največji, dosedaj znani komet, ki je imel podobno palice (njegov rep torej ni bil metlast) je oni iz leta 1843. Ta komet ima 320 milijonov km dolg paličast rep t. j. več kot dvakrat tako dolg kot je od nas do solnca. Tega velikana so opazovali astronomi na rtu Dobre nade v južnem

zavesti, tam se bodo naučili požrtvovalnega dela za narod in ne pri svojih metropolskih šefih, ki mnogi za to nimajo časa, kakor je pokazala debata na lanskem Zavezinem zborovanju v Celju. Je-li cerkvena oblast tudi pustila svoje župnije osamljene? So-li naše podeželske pošte brez uradništva? Primanjkuje-li našim orožniškim postajam moštva? Ne, kamor-koli se ozremo, povsod je poskrbljeno, le naša šolska uprava smatra podeželsko šolstvo kot pastorko ter s tem odpira na stečaj vrata krivemu evangeliju. Izgovorili smo resno besedo v prilog državi. Bo-li zopet zaman?

VLADA SPREJELA NOV VOLILNI RED ZA NARODNO SKUPŠČINO.

V seji 14. tm je vlada odobrila nov volilni red za volitve v narodno skupščino ter ga predložil zakonodajnemu odboru. Glavne določbe so: Na vsakih 40.000 prebivalcev odpade po en poslanec. Kvalificiranih mandatov ne bo. Uvede se kombinacija okrožnega z državnim proporcem. Volilna okrožja sicer ostanejo, a ostanki, ki ne dosežejo količnika, se v njih ne bodo računali; ti ostanki se združijo v drugem skrutinju na državne liste. Takšno pa sme postaviti samo stranka, ki je dobila pri glavnih volitvah najmanj 20 mandatov. Za Slovenijo ostanejo 3 volilna okrožja: mariborsko, ljubljansko in Ljubljana-mesto.

POLITIČNI POLOŽAJ.

Koalicija med demokrati in radikalci ostane.

V seji radikalnega kluba dne 13. tm. je Pašič obvladal položaj. Klub je sklenil, da se mora koalicija z demokrati vzdržati, ker je potrebna. Izvolil se je odsek, ki se pod vodstvom Pašiča pogaja z demokrati. Gre le za nekatere osebne spremembe. Zahteva nekaterih radikalcev, da mora odstopiti Pribečević, je padla v vodo. Od radikalnih ministrov odstopijo najbrže Trifkovič in Gjuršič. Položaj bo tekom par dni razjasnen. Vlada ne poda demisije, temveč se izvrše osebne izpremembe brez nje.

ODKLANJAMO POSLEDICE!

V noti na entento glede albanskih mej povdarja naša vlada, da sprejema odločitve glede mej neprostovoljno ter da naša kraljevina odklanja odgovornost za nemire in nered, ki bodo nastali vedno zopet na jugu naše države vsled določitve mej, ki ogroža našo državo.

Politične vesti.

Dr. Korošček shod v Mariboru — za kateri so klerikalni listi že tedne sem bobnali — glasom poročila »Slovenca« »pravzaprav« ni bil shod, ampak naveden sestanek, in dr. Korošček »pravzaprav« ni poročal, ampak »predaval«. Sijajen način, kako se zakrije blamaža, kaj?!

Kongres Radikalne stranke je preložen na 11. dec.

Na Bolgarskem se je rekonstruirala vlada Stambolijskega s tremi novimi možmi: minister notranjih zadev je postal Radulov, minister pravde Petar Janev in minister saobračaja Hristo Manolov. Novi kabinet ima nalogo, da izvrši globoke reforme v sodni in politični upravi in da uredi finance.

delu Afrike in trdili, da je komet pasiral na svoji poti celo vročo solnčno atmosfero, ne da bi se mu kaj zgodilo. Drugi izmed najpomembnejših kometov je že prej omenjeni komet Donati iz leta 1858; ta repatica je med vsemi najlepša. Ime pa nosi po italijanskem astronomu Donati-ju. Prikazal se je Donatijev komet najlepše 10. okt. 1858. Astronomi so preračunali, da se je moral ta komet videti predzadnjič nekako v 1. stoletju pred Kristusovim rojstvom, vendar pa se ne da nikakor z gotovostjo trditi, da bi ravno ta repatica kazala Trem kraljem pot do Betlehema.

Tretji komet, ki je vreden, da ga tu omenimo, je Halley-jev komet, ki se prikazuje vsakih 75 let. Zadnjič smo ga videli leta 1910 ob večerih na kraju solnčnega zahoda. Te in še mnogo drugih repatic lahko opazujemo s prostim očesom, kadar se baš prikažejo; največ kometov pa je teleskopičnih, ker so manjši in pa tudi zelo od naše zemlje oddaljeni.

(Dalje prihodnjič.)

Kongres srbske zemljoradniške stranke, ki se je vršil 13. tm. v Veliki Plani, je odklonil zopetno združitev s Slov. samostojno kmetijsko stranko, katero je na kongresu zastopal poslanec Mermolja.

Na Češkoslovaškem se je zopet ustanovila Vsenemška ljudska (Schönererjanska) stranka.

Na Madžarskem je vlada grofa Bethlena dne 14. tm. podala demisijo.

V Italiji se je politični položaj poostрил. Fašisti so napovedali Bonomijevi vladi vojno, punito se pa tudi klerikalni ministri, ki Bonomiju očitajo pristranost v prid fašistom. Zveza fašistov je tudi sklenila, da smatra premirje, sklenjeno s socialisti, »za mrtvo in pokopano«. Pričakovati je v prihodnjih dneh v Italiji zanimivih dogodkov.

Iz Korotana.

Avstrijska pravica, Najvišje sodišče na Dunaju je zavrnilo pritožbo slov. odvetnika dr. Šaubaha proti sklepu celovške odvetniške zbornice, ki je zabranila njegov vpis v imenik odvetnikov na Korotkem, češ da ni »politično zanesljiv«.

Mariborske novice.

V Mariboru se je stalno naselil bivši splitski župan in narodni poslanec dr. Smodiaka.

Preseli se dozidajni mariborski mestni zdravnik dr. Trenz s 1. majem kot kopalški zdravnik na Dobrno.

Mariborske mlekarice stavkajo, ker je obč. sodišče za pobijanje draginje maksimiralo ceno na 8 K.

Na spominski dan rapalske pogodbe so vrle Mariborčanke s prodajo znakov Jugoslov. Matice nabrale 33.000 K.

Iz Prekmurja.

Vohunska afera v Prekmurju. Povodom pobune ob priliki razmejitve je bil kot vohun aretiran tudi tiskarnar Bolkanyi v Dol. Lendavi, ki je spravil svojo rodbino na Madžarsko in se potem bavil z vohunskim poslom. Sodišče v Mariboru ga je pa pozneje proti kavciji izpustilo. V afero so bili zapleteni tudi nekateri trgovci iz Čakovca. Odkar je Bolkanyi zopet na svobodi, se opaža zopet delo vohunov v zvezi z Bolkanyjem. Kaj neki dela naša politična oblast v Prekmurju?

Celjske novice.

NA POMOČ NAŠI BEDNI MLADINI!

Zastop celjske okoliške okoliške občine je v svoji seji od 13. tm. soglasno sklenil, da prispeva k božičnici, katera se priredi za mladino obeh okoliških šol, znatno vsoto 6000 (šest tisoč) K. Toda beda med revnimi, delavskimi in posebnim še med osirotelimi otroci v celjski okoličici je strašna. Vkljub tej velikodušni naklonitvi bode treba še mnogo, mnogo več sredstev, da se vsaj najrevnejši med revnimi oskrbe z najpotrebnejšo obleko in obuvalom. V ta namen se je že sestavil odbor, obstoječ iz učiteljsva obeh okoliških šol in iz podžupanov posameznih okoliških sosesk, ki se bode z vso vmeno potrudil, da bode ta prireditev otrokom v veselje in revčkom v korist. Prosilo se bode tudi od hiše do hiše za prispevke v denarju in blagu.

Dr. JOSIP SERNEC:

Nekaj spominov na sodn. nadsvetnika Al. Gregorina.

Po kratki muki je v visoki starosti zapustil nadsvetnik Alojz GREGORIN svojo ljubljeno rodbino in svojo delavnico — pisarno —, spoštovan od vseh, ki so ga poznali. Menda najlepša usoda, katero si more človek želeči za ta svet!

Jaz pa se čutim dolžnega objaviti občinstvu dva njegova čina, zavoljo katerih sem ga posebno čislal.

Bilo je v času, ko je pl. Wurmser bil predsednik okrožnega sodišča v Celju.

Imenovan sem bil od odvetniške komore v Gradcu, prisostvovati pri sestavljanju imenika porotnikov za prihodnje leto.

Pod predsednikom Heinticherjem se je upeljala navada iztirati iz porotne klopi kolikor mogoče Slovence in vriniti čim največ narodnih nasprotnikov. Občine so sicer, podučene od nas, v obče zapisovale precej naših ljudi v svoje t-

Prebivalci okoličani! Usmilite se tudi Vi bedne mladine in ne zapirajte vrat tistim, ki Vas bodo prišli prositi za njo. Četudi je med Vami le prav malo takih, ki bi bili blagoslovljeni z obilnostjo, da bi lahko zdato podkrepili naš namen, smo vseeno prepričani, da bode vsak, gospod in kmet, delavec in siromak, rad prispeval po svojih močeh v olajšanje bede naše mladine. **Pripravljalni odbor.**

KLUB OBČINSKIH ODBORNIKOV DEMOKRATSKE STRANKE V CELJU ima svojo sejo v četrtek, dne 17. tm, ob 20. uri v gostilni g. Žumra na Glavnem trgu.

Zborovanje javnih nameščenecv sklicuje za v ponedeljek 21. tm. ob 9. uri zvečer v veliko dvorano Nar. doma Društvo javnih nameščenecv v Celju. Poroča nar. posl. g. prof. Reisner o stanju službene pragmatike in drugih za javne nameščenice važnih vprašanjih.

Občinski odbor Celjske okolice je v seji 13. tm. odklonil predlog, da bi se mestna in okoliška občina v stanovanjskih zadevah združili v en okoliš. Občinsko tajništvo se je poverilo gosp. Vltavskemu. — Na predlog gg. Strenčana, Martinčiča in Kukovca se je dovolilo za božičnico revnim solarjem okoliške občine 6000 K podpore.

Nacionalizacija Wildijeve tovarne na Polzeli. Večino delnic Wildijeve tovarne za ekstrakte na Polzeli je prevzela te dni Jadranska banka.

Delniška pivovarna v Laškem ima 29. nov. občni zbor v Celju.

Razglas glede uporabe elektrike. Mestni magistrat razglasa: Zaradi preobloženosti električnega omrežja se vsi lastniki elektr. motorjev opozorijo, da naj se vrši električni obrat pozimi samo do 16. ure, od 16. do 22. ure morajo na vsak način motorji počivati. Ako je delo nujno, se potem motor lahko rabi od 22. ure dalje. Prestopki proti temu predpisu kaznovali se bodo prvokrat z denarno globo, v drugem slučaju se pa bode ukinil tok. — Istočasno se opozarja občinstvo, da naj ne prijemajo pretrganih telefonskih ali električnih žic, ker je to za življenje nevarno. Kadar vidi kdo pretrgano telefonsko ali električno žico, naj to javi mestni elektrarni.

Naknadno popisovanje živine in vozov v Celju. Mestni magistrat razglasa: Vsi, ki imajo živino, vozove, vprego itd. in je niso pripeljali za čas poslovanja komisije dne 7. nov. tl. v svrhu popisovanja pred tozadevno komisijo, imajo navedeno lastnino pripeljati k naknadnemu popisovanju v petek, dne 18. novembra 1921 točno ob 8. uri zjutraj na »Glazijo« ob Ljubljanski cesti. Proti vsakemu, ki ne bi tega dne predstavil svoje nepopisane živine, vozov, vprego itd. poslujoči komisiji, se bode moralo strogo postopati po zakonu (100—300 din. globe oz. tej svoti odgovarjajoči zapor).

»Če pa vse zapije«. Pišejo nam: V zadnjih dneh postaja pred celjskimi izlozami dečko kakih 8 let v rdeči čepici, ljubkega, toda bledega in upadlega obraza, in željno pogleduje igrače, krasne šolske potrebščine itd. Na vsa vprašanja trdovratno molči: šele ko sem mu obljubil veliko presto, odprl je drobna usteca in mi povedal, da je oče že dolgo bolan in mamica mu je tudi zbolela, pa je doma pusto in dolgočasno, ter ni več kruha in

menike, okrajna glavarstva pa so v svojih poročilih na okrožno sodišče priporočala le malo izmed naših in premnogo nasprotnikov, češ, da so ti posebno sposobni za porotnike.

Ker smo že dobro poznali te šege in njih posledke tudi premnogokrat občutili pri porotnih obravnavah, posebno taksnih, ki so bile političnega značaja, sem se dobro pripravljal za razprave o sestavljanju porotnega imenika, in sem pri razpravi brez vse obzirnosti stavil več kot 30 predlogov, naj se ta ali ona priporočena nam sovražna oseba ne imenuje za porotnika, ali da se ta ali ona narodna oseba vpiše med nie kot posebno sposobna.

V senatu je sedel tudi naš takratni svetnik g. Alojz Gregorin in tudi nek narodnjak izmed laikov, katerega ime sem že pozabil, — in glej, naš Gregorin je pri vsakem od mene stavljenem predlogu glasoval z menoj. To moram proglasiti kot za takratne razmere občudovanja vredni junaški narodni čin. — ki je imel uspeh, da je marsikateri mojih predlogov dosegel večino glasov, kjer niso

mieka. Omiloval sem ga, kupil mu obljubljeno presto in ga vprašal, če želi, da mu oče ozdravi. Postal je še bolj bleš, zacepetal je z nogami in ježno odvrnil: »Ne, naj umrje, če pa vse zapije in mamca ježi, da je še ona bolna«. Kako grožno, pretresljivo se je slišala ta obtožba iz ust nedolžnega fantka, kako žugajoče nesrečnemu očetu, ki pogublja celo družino s svojo strastjo in ne pomisli, kako se bo usoda maščevala za krutost, koja s pijanostjo prizadaje občitelji... in vendar je, žal, še toliko sličnih in enakih slučajev.

Prošnja. Učenec III. razreda tukajšnje osnovne šole Oto Bernardi je odnesel od doma daljnogled, ki ga je po njegovi izpovedi oddal nekemu fantu. Stariši se prosijo proti nagradi 500 K, da vrnejo daljnogled lastniku Drago Bernardi, hotel »Balkan«, Celje.

»Prva jugoslovanska lesna industrija v Celju« je tako jugoslovanska, da nadleguje še vedno slovenske stranke v Celju z nemškimi dopisi, in je povrh še tako nesramna, da rabi za edino pravilno Celje v naslovu »Cilli«. Ker poznamo g. Teppeya v ostalem kot poštenjaka, upamo, da bo tej izzivalni razvadi v svojih pisarnah napravil enkrat konec.

Dijaška kuhinja v Celju je preješla od g. dr. Gv. Serneca, odvetnika v Celju, namesto venca umrlemu sodn. nadsvetniku v p. g. Alojzu Gregorinu 100 K, od gospe Matilde Spindler, urednikove soproge v Celju, 50 K.

Policijska kronika. Zaradi tatvin in vlačuganja je bila 15. tm. v Celju aretirana 19-letna Matilda Vaupotič iz Račvanja pri Mariboru. Dne 14. tm. je pri Sterneckem ukradla 2 moška, dne 15. tm. pa pri M. Smolnikar 1 ženski klobuk. Tatvino prizna. Oddana je v zapore okrožnega sodišča. — Ker je svojemu gospodarju mesarju Zavodniku, ukradla zapestno uro, je bila 15. tm. aretirana služkinja Ana Mak in oddana v zapore okrajnega sodišča. — Dne 14. tm. je bil v Celju aretiran 39-letni Anton Korošec iz Sv. Lovrenca na Dr. p., ker je pijan nadlegoval po gostilnah goste z beračenjem ter nekaj gostilničarjev ogoljufal za jedi in pijačo. Oddan je v zapore.

Mestno gledališče v Celju.

V soboto dne 19. novembra ob 8. uri zvečer se uprizori Sudermannova »Sreča v zatišju«. Predstava v abonement. Občinstvo se opozarja, da pride točno, da ne moti rednih obiskovalcev in posebno predstave, ki se začne točno ob osmih zvečer. Igro režira in gostuje v vlogi Röcknitz g. Danilo iz Ljubljane. Igra se ne ponavlja.

Prosveta.

Nar. Čitalnica v Slovenjgradcu priredi v nedeljo dne 20. nov. 1921 ob 20. uri zvečer veseligr v treh dejanjih »Pri belem konjčku«. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini g. Ivana Rojnika ter na večer predstave od 19. ure naprej pri blagajni. Ponovi se veseligr prihodnjo nedeljo dne 27. nov. ob 16. uri popoldne.

Turistika in šport.

»Sport«. Št. 45. Jugoslov. reprezentanca v Pragi. — Zagreb - Pardubice. —

mogli prezirati jasne opravičenosti; glasoval pa je, kakor sem navedel, tudi za moje predloge, za katere po vseh naših skušnjah ni bilo že vnaprej nobenega upanja, da bodo prodrli!

Tako postopanje odvisnega sodnika v tistih časih zasluži naše posebno častno priznanje in hvaležnost!

Drugi slučaj:

Ob času, ko je naš Gregorin še bil okrajni sodnik v Krškem, sem pri tem sodišču vložil predlog za izvršilno vknjižbo večje svote pri nekem posestniku v Krškem. Mnogo tednov sem čakal zaman na rešitev. Poganjal sem oficijelno — brez uspeha. Konečno sem pisal osebno temu okrajnemu sodniku, naj skrbi, da bo stvar rešena, ker vendar ne maram napraviti pritožbe na nadsodišče.

Ni trajalo dolgo, da sem dobil ugodno rešitev.

Čez dalje časa se pa snidem z našim Gregorinom in ta mi pravi: Ko je prevzel okrajno sodišče v Krškem, je našel zemljiško knjigo v hudem neredu. Knjigovodja, Nemeč V. je imel vse polno nerešenih prošenj na svoji

Zbraslav - Jilevište 1921. — Stanje prvenstva za sezono 1921/22 do 6. nov. — Prvenstvena tekma Korotan—MAK. — Kolesarske, motorne in avtomobilne dirke v Zagrebu. — Beleške.

Prvenstvo v nogometu za sezono 1921/22 je prisodil Ljublj. nogom. podsavez na podlagi rezultatov doigranih tekem: za Ljubljano »Iliriji«, za Maribor Slov. sport. klubu »Maribor« in za Celje »Athletik-Sportklubu«.

Dnevna kronika.

Zmaga jugoslovenske misli med visokošolci v Zagrebu. Dne 13. tm. se je na zagrebški univerzi vršila volitev odbora Jugoslov. akad. podp. društva. Proti bloku hrv. separatistov so postavila akademska društva z jugoslov. programom pod imenom jugoslov. blok svojo kandidatno listo, ki je dobila absolutno večino: 547 od 1029 glasov. Hrv. separatistični blok (Radičevci, frankovci in zajedničarji) so dobili 277, klerikalci 128 in Trumbičevci (Dalmatinci) 77 glasov. Na podlagi proporca so dobili: jugoslov. blok 14, separatisti 6, klerikalci 4 in Dalmatinci 2 odbornika. Razveseljiv rezultat.

Italijanska zlodejstva v Primorju. Iz Trsta poročajo dva značilna slučaja nasilja Lahov nad našim narodom v nedoločnem ozemlju. V Pazinu je tamonjski župnik ob priliki neke cerkvene slavnosti začel brati evangelij v slovenskem jeziku. Fašisti so priredili demonstracijo in zastopniki vojaške ter civilne oblasti so demonstrativno zapustili cerkev. Zvečer so pa fašisti na župnišču in na hišah raznih Hrvatov razbili vsa okna. — V Marezigah so karabinierji pri kmetu Babiču, ki je bil osumljen napada na fašiste in se je skrival, priredili hišno preiskavo. Da bi od žene zvedeli za njegovo skrivališče, so jo mučili in pretepali. Ko je Babič, ki se je skrival nedaleč od doma, slišal njene obupne klice, je pohitel domov in s kamenjem napadel nasilnike. Karabinierji so ga nato ustrelili in so, ko je ležal mrtev na tleh, še streljali nanj ter ga razmesarili. Prebivalstvo je skrajno razburjeno.

Predpusno veseljačenje namerava jo prepovedati v Nemčiji z ozirom na negotov politični položaj in na neznostrnost draginjo, da se bo štedilo. Pri nas pa smo začeli s predpusnimi veseljami, plesi in zapravljanjem že sedaj, delovni čas pa bi radi nekateri še skrčili, kakor da smo dežela Fejakov. Umestna bi bila tudi pri nas takšna prepoved!

Popust delavcem pri vožnji na železnicah. Minister saobračaja je podpisal sklep, s katerim se dovoljuje olajšave za vožnje delavcem in sicer 50 odstotkov za vožnje preko 100 km in za skupne najmanj 10 delavcev. Delavci se morajo pri vožnji izkazati s potrdilom žu-

mizi in vse poganjanje, karanje in žuganje sodnijskega predstojnika proti temu knjigovodji je ostalo brezuspešno, pa tudi ovadba okrajnega sodnika na okrožno sodišče v Novo mesto ni imela drugega uspeha, kakor da je ta »mali Bog« nastopil še bolj predrzno; in Gregorin je kmalu čutil, da ima ta knjigovodja posebno zaslanbo pri okrožnem sodišču.

»Vsled tega«, mi je naš Gregorin pravil, »mi ni preostajalo drugega, kakor da sem čisto sam upisoval sklep za sklep iz tega velikanskega kupa zaostalih aktov v zemljišne knjige, dokler ni bila zemljišna knjiga v popolnem redu.« In s tem je nehal upliv knjigovodje, h kateremu so zahajale prizadete stranke, da je milostno (?) rešil jedno ali drugo ter prošnji!...

»Ko sem«, je pravil Gregorin dalje, »pozneje prišel na okrožno sodišče v Novo mesto, kjer so vedeli, na kak način sem napravil red, me je pa takasni predsednik okrožnega sodišča še grajal, zakaj sem knjigovodji V.... napravil toliko težav, — (dass ich ihm so viele Schwierigkeiten gemacht habe).« Sapi-anti sat!

Vsa čast takemu narodnjaku in tako energičnemu in vestnemu sodniku!

panstva, da potujejo v svrhu, da si poiščejo delo.

Sekcija Ljubljana Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov vabi svoje člane na izredni občni zbor v sredo, dne 23. nov. tl. ob 20. uri v univerzini dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora, 2. zadnja izjava kulturnih delavcev, 3. stučajnosti. — V soboto 26. nov. tl. ob 20. uri priredi Sekcija v dvorani »Kazine« v Ljubljani za svoje člane in njih rodbine družabni večer z godbo. Posebna vabila se ne razpošiljajo za nobeden teh dveh večerov. (k)

Učiteljska stavbinska zadruga se je z ozirom na veliko stanovanjsko bedo v večjih mestih dne 13. tm. ustanovila v Ljubljani.

»Na meje naše najboljši ljudi!« Pod tem naslovom je napisal —ski v ljubljanski »Jugoslaviji« zelo umesten članek o razmerah na meji, kjer bi bili najbolj potrebni narodni delavci, pa jih nimamo. Tako imamo n. pr. v St. Jerneju nad Muto šolsko poslopje, kjer že od l. 1914 ni učitelja. Državna meja gre tik za cerkvo. Nemci so takoj po določitvi meje 20 minut stran od nje otvorili svojo šolo in poslali tja učitelja. Mi imamo šolsko poslopje, a oblasti ne pošljejo gor učitelja. Na Remšniku je trirazrednica, pa samo en učitelj. Na Kaplji je voditeljska šola ženska. Tako našteva pisatelj še več slučajev, ki jasno kažejo, da naša šolska oblast obmejnim krajem posveča vse premalo pozornosti!

Dopisi.

Iz Savinjske doline. In zopet se je polegel vihar. Zato se ozrimo malo v preteklost. — Se vedno imamo pri nas — posebno pa v Celju — dovolj zastupljenecv državne misli, ki namenoma razširjajo tendenciozne in nevarne govorce, — tajno seveda, od ust do ust »strogo zaupno« — ki prihajajo tudi v našo dolino. — Dolgo se je mudil naš kralj v tujini, ker mu bolezen ni dovolila povratka v domovino. Ta okolnost je dala osebito zagovornikom republike povod, da so razširjali raznovrstne in gorostasne storije. In tako smo dobili svoječasno iz Celja poročilo. — samo najhujše hočem navesti — da je bil kralj v Parizu umorjen, kar se govori po vsem mestu. In dva dni pozneje so prinašali vsi listi razveseljivo vest, da je kralj zopet v domovini. — Drugi slučaj: Operetni igralec — ekskralj Karl — kakor ga je imenoval neki francoski list, poleti na Ogrsko. Naša vlada je ukrenila takojšnjo mobilizacijo nekaterih mlajših letnikov, kojemu pozivu so se naši fantje radevolje odzvali ter hiteli pod zastavo, dejstvo, ki ni dalo miru razburljivim živcem razdiralcev domovine. Iz Celja je zopet prišel glas, češ ker mobiliziramo in tudi marširamo v Albanijo, so zasedli Italijani — Jesenice. Govorica se je bliskoma razširila po Savinjski dolini in te peščice razsodnih ljudi ni nasedla tej v Celju pristreženi izmišljotini. Za božjo voljo! Ali nimate Celjani dovolj varnostnih organov, ki bi morali priti na sled razširjevalcem takšnih vznemirajočih vesti, ki utegnejo imeti lahko dalekosežne posledice? — »Naprej« piše, da je bila mobilizacija nepotrebna in državi škodljiva, ker je stala baje 200 milijonov dinarjev ter državi donesla le blamažo. Koliko je na tem resnice? Poglejmo si uspeh mobilizacije. Prvič je stopila naša vlada na plan iz svoje dosedajne ponižnosti napram antanti, in le tej pokazala zobe ter malo zarožljala s sabljami. Brezdvomno je bil tak korak vlade na mestu in uspešen, kajti antanta je izgnala ekskralja Karola s Zito na Madejro, ogrski parlament pa prisilila k sklepu, da Habsburžani ne bodo nikdar več paševali na Ogrskem. Tudi v Albaniji je nastopila naša vlada z isto odločnostjo kot na Ogrskem; naša vojska je pognala Albance v prvotne svoje meje. Antanta sicer ni posebno prijazno pozdravila tega vojaškega ukrepa, vendar je nanjo moralno učinkoval, da je določila Albaniji meje, nam pa prisodila v varstvo

svojih državljanov vsaj nekaj onih strateških točk, ki smo jih imeli leta 1913. Slava in čast državi, ki je v stanu s krasno svojo vojsko vpostaviti mir in red na svojih nevarnih granicah. Prvič se je pokazala Tvoja neizprosna sila na ozorju. Videl Te je ves svet, ki se je sedaj prvič prepričal, da vlada pri nas red, ki ga vzdržuje v prvi vrsti naša slavna vojska. Blagor državi, ki ima disciplinirano armado, ki daje mirnemu in zdravemu razvoju mlade Jugoslavije najboljše jamstvo — udušila je vihar.

Rajhenburg. Dne 27. oktobra se je vršil uradni ogled za zidanje nove šole na Senovem. Pa mislimo, da bo še dosti vode poteklo po Dolški, predno bo iz moke kruh. Že jutraj so se gospodje zastopniki oblasti ogledali pri tukajšnjem župniku ter se z njim pripeljali na Senovo. Popoldne so pa zopet srkali sladko vince za farovško mizo. Mi bi tega ne omenjali, da ni prav na večer navedenega dne robančil župnik čez oblasti in vlado v neki tukajšnji gostilni, da se je kar kadilo. Ker dotični gostilničar ne pleše po župnikovi viži, mu je grozil z uničenjem. (Pristno krščansko!) Kričal je, da je vlada korumpirana, oblasti korumpirane (dober tek, gospoda!), da so demokraciji lumpje, falotje, obiral po vrsti tukajšnje naprednjake ter se lotil tudi naš učitelja, ki mu bo pri prvi priliki seveda zopet delal štafažo. Pri vsem tem divjaškem kriku mi je prav krepko sekundiral njegov mali vinski bratec, ki že prav dobro posnema svojega gospoda v finih manirah, zato pa sedaj pogostokrat prihaja v tisto gostilno hruliti mirne goste. Edino pravilno bi bilo, da pokliče lavantinski škof ta dva nemirneža na večtedenske eksercicije v kak samostan. S takim brezobraznim vedenjem se jemlje inteligenci ugled med preprostim narodom. Sramota!

Socijalna politika.

DELOKROG OBČINSKIH SODIŠČ ZA POBIJANJE DRAGINJE.

Ker vlada jo ponekod nejasni pojmi glede delokroga teh sodišč, prinašamo izvleček najvažnejših prestopkov, ki jih navedena sodišča zasledujejo in kaznujejo:

Kdor nima označenih cen življenskih potrebščin v trgovini ali na trgu ali jih noče izobesiti na vidnem kraju, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev.

Kdor kopači življenske potrebščine v večji množini nego jih sme po obsegu svoje trgovine običajno imeti, se kaznuje z zaporom od 1 meseca do 1 leta in v denarju od 25.000 do 200.000 dinarjev. Kdor naredi potrebščine nerabne, da bi zmanjšal njih količino ali omejil njih prodajo, ali kdor ponuja višjo ceno od navadne, zato da bi si pridobil prvenstvo med kupovalci, se kaznuje z zaporom od 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 50.000 dinarjev.

Kdor prodaja življenske potrebščine preko cen, ki so določene, se kaznuje z zaporom od 1 meseca do 1 leta in v denarju od 25.000 do 200.000 dinarjev.

Isto kazen dobi, kdor krivo tehta ali zmanjšuje porcije pri prodaji.

Kdor kupuje življenske potrebščine plačuje višje cene nego jih je določil občinski odbor, se kaznuje z zaporom 10 dni do 3 mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev.

Kdor se bavi z verižno trgovino življenskih potrebščin ali se spušča v druge nečedne spekulacije, ki merijo na podraževanje cen življenskih potrebščin, se kaznuje z zaporom od 6 mesecev do 5 let in v denarju od 50.000 do 200.000 dinarjev.

Za življenske potrebščine se smatrajo: hrana (semkaj spadajo tudi živali, namenjene za klanje), obleka, obutev, kurjava, razsvetljava in milo, kakor tudi material za izdelovanje teh predmetov.

Narodno gospodarstvo.

Iz drž. trtnih nasadov v Sloveniji se bo oddala spomladi l. 1922 večja množina

na vinskih trti in sicer 90.000 cepljenk, 111.000 korenjakov in 600.000 ključev. Opozorjamo tozadevno na razglas v in-seratnem delu!

Izvoz melase za letošnje kampanjo ne bo iz naše države dovoljen, ker se mora v smislu sklepa ministristva poljoprivrede prihraniti za domače potrebe za izdelovanja špirta in z ozirom na pomankanje živinske hrane tudi za krmo.

Petrolejski vrelci v Jugoslaviji. Ministristvo za šume in rude je podelilo pravico izsledovanja petrolejskih vrelcev v Hrvatski znani ameriški družbi »Standard Oil Company«, ki osnuje delniško družbo, v kateri bo naša država udeležena s 25%.

Prodaja bakrenega kamna. Okr. glavarstvo v Celju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se prodaja na ofertalni licitaciji ca. 340 ton bakrenega kamna (Kupferstein) z vsebino približno 21% čistega bakra, ležečega pri Drž. cehkarni v Celju dne 22. nov. tl. Ofertalne ponudbe, ki morajo biti v zatvo-renem kuvertu pod pečatom, opremljene z 20-dinarskim kolkom, se bodo sprejemale intenoovanega dne do 11. ure dop. v pisarni ravnateljstva drž. cehkarne. O stalih dražbenih pogojih se interesi lahko informirajo pri okr. glavarstvu v Celju, soba št. 7 med uradnimi urami.

Borza 15. nov.

Naša valuta se počasi, a trajno dviga.

Beograd, valute: dolarji 67, marke 30, leji 48, levi 44, devize: London 260, Pariz 445, Praga 74.50, Dunaj 1.15, Berlin 28, Milan 269, Budimpešta 7.50.

Curih, devize: Berlin 2.07, Newyork 5.29, London 21.05, Pariz 38.70, Milan 22.40, Praga 5.70, Budimpešta 0.55, Zagreb 1.90, Bukarešta 3.30, Varšava 0.16, Dunaj 0.20, avstrijske žig. krone 0.12.

Razne vesti.

Strašni viharji so divjali 10. in 11. t. m. v Dalmaciji in Bosni. Več parnikov se je potopilo. V Bosni je vihar prevrnil Steinbeissov vlak na vožnji iz Knina v Drvar.

Huda Dalmatinka. Margarita Matijević iz Zorače v Dalmaciji je ljubimkalo s svojim rojakom Nikolom Budrovičem. On je neprestano zahteval od nje, naj stopi z njim v intimnejše odnose, kar mu je ona obljubila, a pod pogojem, da zaprosi pri njenih stariših za njeno roko. Pred nekaj tedni, ko se je vračala v vas, jo sreča ljubimec in jo prične nagovarjati in napadati. Ker je že bila noč, vas pa oddaljena, je nastala med njima obupna borba. V najkritičnejšem momentu je ona potegnila iz žepa ribiško britvico in je rešila svojo čast s tem, da je ljubimca oropala moške sile. Margarito je sodišče izročilo državnemu pravdnistvu.

Zadnja poročila.

Cehi se nočejo maščevati.

Praga, 15. nov. Min. preds. dr. Beneš je izjavil odposlancem nemške parlamentarne zveze med drugim, da se bo vlada bavila z dogodki v Kraslicah in ne bo postopala ozkosrčno. Noče se maščevati nad nemškim prebivalstvom, ki se ni odzvalo mobilizacijskemu pozivu.

Velesile v principu za razoroženje.

Washington, 15. nov. V današnji seji razorožitvene konference je Balfour izjavil, da Anglija načelno sprejme ameriški predlog glede omejitve oboroževanja na morju. Admiral Bato je v imeu Japonske dejal, da sprejme njegova vlada ameriški predlog s pridržkom. Italijanski delegat Schanzer je izjavil, da Italija odobrava predlog.

Ogrska snuje narodno armado.

Budimpešta, 15. nov. Minister za narodno obrambo pozivlja moško prebivalstvo od 17. do 36. leta na prostovoljni vstop v narodno armado. Obveznost traja 12 let.

Poljska ni zadovoljna z Rusijo.

Varšava, 15. nov. Začasni poljski odpravnik poslov v Moskvi Knoll je poslal sovjetskemu komisarju za zunanje

Salma

Neobrabljive kavčukpete za čevlje

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica**
Ljubljanske kreditne banke v CeljuTelefon
št. 75 in 76

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah.

254 50-41

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju
Rezervni zaklad 128.000 K.**"LASTNI DOM"**

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunal.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po štiri in pol od sto (4 1/2 %) o
Hranilne vloge: 2.000.000 K

zadeve Čičerinu noto, v kateri pravi, da poljska vlada obžaluje, da sovjetska vlada doslej ni izpolnila še niti ene točke rusko - poljske pogodbe, vključno temu, da je poljska vlada v smislu pogodbe vzpostavila diplomatske odnose s sovjetsko Rusijo. Sovjetska vlada zavlačuje izpolnitev obvez in daje vedno le nove obljube. Vsi roki za plačilo odškodnin so že potekli in še vedno nič ne kaže, da bi bila sovjetska vlada pripravljena izpolniti obveze.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Ženična ponudba

Mlad, inteligenčen gospod s premoženjem 1.000.000 K, se želi v svrhu ženitve spoznati s gospodično, katera bi imela posestvo, če tudi majhno. Tudi vdove od 25-30 let z 1 otrokom niso izključene. Cenj. ponudbe s sliko, katera se vrne, na upravo "Nove Dobe" pod šifro "spomlad 1922". Tajnost strogo zadržana. 1198 1-1

Poslano*).

Čast mi je, javiti sl. občinstvu, da vsled previsoke cene premoga in drugih upravnih stroškov ni mogoče mi odpreti parno in kadno kopališče, ker bi sicer prišle kopeli predrage za meščanske sloje. — Obenem si usojam naznaniti sl. občinstvu, da sem se že obrnil radi subvencije za nadaljno vzdrževanje kopališča na deželno vlado, katera je pa prošnjo zavrnila. Istotako je tudi občinski odbor mesta Celja odklonil mojo prošnjo radi subvencije, pač pa je dovolil popust pri vodi — katere prejšnji lastnik ni nikdar plačeval — ter popust pri elektriki, katere v kopališču sploh ni, in to le kot protiuslugo zato, da dam polovične karte revnim občanom.

Iz tega je razvidno, da ni moja krivda, če mora ostati mesto brez kopališča, temveč krivda onih kompetentnih faktorjev, kateri nimajo nobenega interesa za higijenično stanje prebivalstva.

Toliko v pojasnilo sl. občinstvu in vsem časopisom, ki so poročali o tej zadevi. 1186 1

Lastnik kopališča.

*) Za vsebino ne prevzema uredništvo nobene odgovornosti.

Ceška manufakturna TRGOVINA

(nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo zalogo
po nizkih cenahStavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošić usal.**Franjo Dolžan**

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Krita streh, zvonikov, popravila istih, naprava strelovodov itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Ad št. 6742-21.

Razglasglede oddaje vinskih trt iz državnih
trtnih nasadov.

S tem se daje vinogradnikom na znanje, da se bodo pomladi leta 1922 oddajale trte iz drž. trtnih nasadov v Sloveniji (Vinarsko nadzorništvo v Mariboru ima na razpolago okoli 70.000 cepljenk, 25.000 korenjakov in 200.000 ključev in Vinarsko nadzorništvo v Novem mestu pa 20.000 cepljenk, 86 tisoč korenjakov in 400.000 ključev) po sledečih cenah in sicer:

1. cepljenke	I ^a	za 100 kom.	350 K
	II ^a	"	150 "
2. korenjaki	I ^a	"	70 "
	II ^a	"	35 "
3. ključji	I ^a	"	20 "
	II ^a	"	10 "

Te cene veljajo le za manj imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Vsem drugim naročnikom se bodo trte zaračunale za 75% dražje. Nasprotno se cena v slučajih dokazane revščine zniža za 25%. Nadalje veljajo te cene le na oddajnem mestu v pristojni drž. trtnici. Omot in dovoz na železnico ali pošto se zaračuna posebej.

Trte dobijo le vinogradniki iz Slovenije, ki se zavežejo, da bodo iste sadili na lastni zemlji.

Pri dodelitvi korenjakov se bodo oziralo v prvi vrsti na one naročnike, ki nameravajo zasaditi lastni matičnjak, pri dodelitvi ključev pa na one, ki cepijo trte za lastni vinograd in ne za prodajo in ki prinesejo tozadevno potrdilo pristojne občine.

Naročila se sprejemajo pri drž. trtnih nasadih in pri pristojnem vinarskem nadzorništvu (v Mariboru ali v Novem mestu) in sicer najkasneje do konca novembra 1921. Po tem roku se trte razdelijo sorazmerno med vse upravičene naročnike, katerim se dostavi tozadevna nakaznica.

Vsak naročnik, ki se mu nakažejo naročene vrste trt, je obvezan iste prevzeti in plačati. Naročniki, ki dobijo dodeljene druge sorte, nego so jih naročili v nadomestilo, morajo nakaznice, če dodeljenih vrst ne želijo, tekom 14 dni s priporočeno pošto vrniti, drugače so tudi oni zavezani nakazane trte prevzeti in plačati.

Ljubljana, dne 8. novembra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo
oddelek za kmetijstvo.**Razširjajte „Novo Dobo“!**

Prodajalka — prodajalec

se išče za takoj v trgovino usnja. Reflektanti naj se predstavijo vsak dan od 12—13 ure pri g. Kapus, Gregorčičeva ulica 7. 2-2

Fr. Faganel, Celje, Gosposka 26

usnje **CEVLJARSKE**
POTREBŠČINEvseh vrst po najnižji dnev. ceni
Prepričajte se!
1175 10-2**CENE ZMERNE!****Manufakturna in modna**
TRGOVINA
KAROL PAJH

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za
množični obisk
V zalogi vse nove
solske potrebščine!**!POSTREŽBA TOČNA!****Miši, podgane, ste-**
nice in ščurki
ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva: kakor: Za poljske in hišne miši 16 K, za podgane 20 K, ščurke posebno močna vrsta 26 K, posebno močna tinktura za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 10 kron, mazilo za uši pri živini 10 kron, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjavi (uničevalec castlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posredovalci imajo popust. Pošilja po povzetju.

Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 556 46**Ugodna prilika!**Imam za prodati pol vagona
žgane žicešt. 22, kakor tudi ca dva vagona
napol sladkega **sena** po jako
nizki ceni.Kupim vsako množino lepega
suhega, bukovega**ogljja**

ter bukov in hrastove prage.

Cenj. naročila in ponudbe je
poslati na**FRANJO DROBNIČ**
trgovec, Laško.

1138 8-7

Oglejte si
manufakturno trgovino
J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

priznana dobri čevlji
znamke**„ZORA“**in raznovrstno perilo
najceneje**A. Frece, Celje**

Aleksandrova ulica 4

1185 1